

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Danou Černou ve věci

žalobce: **X**, narozený dne X
bytem X
zastoupený advokátem Mgr. et Mgr. Markem Čechovským, Ph.D.
sídlem Opletalova 1417/25, 110 00 Praha 1

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 26. 3. 2024, č. j.: MV-27987-6/SO-2024

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobou podanou včas u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 26. 3. 2024, č. j.: MV-27987-6/SO-2024 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), zamítnuto jeho odvolání proti usnesení Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „prvostupňový orgán“), ze dne 14. 12. 2023, č. j. OAM-43191-8/DP-2023, kterým bylo podle § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu zastaveno

řízení o žádosti žalobce o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu za účelem „podnikání – osoba samostatně výdělečně činná“.

II. Obsah žaloby

2. Žalobce v žalobě namítal, že postup prvostupňového orgánu byl přepjatě formalistický a v rozporu se zásadami přístupu k dotčeným osobám ve smyslu § 4 odst. 1, 2 a 4 správního řádu. Jak popsál Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 10. 10. 2014, č. j. 2 Azs 75/2014-26, komunikace úřadu s účastníkem řízení má pomoci provést jej správním řízením tak, aby při dodržení zákonných požadavků dosáhl svého záměru. V posuzovaném případě měly správní orgány dbát na srozumitelnost svého postupu zvláště pečlivě, neboť účastníkem řízení byl cizinec omezený jazykovou bariérou. Prvostupňový orgán měl žalobce opětovně vyzvat k odstranění vady podání, když podle nálezu Ústavního soudu ze dne 29. 9. 2004, sp. zn. III. ÚS 188/04, důsledné vyžadování plnění povinností ze strany občanů a nedbání o ochranu jejich zájmů ze strany správních orgánů představuje přepjatý formalismus. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ve věci sp. zn. 4 As 11/2012 je zastavení řízení bez meritorního přezkumu žádosti výjimkou z pravidla pro ty případy, kdy se vůbec není možné zabývat předmětem řízení.
3. Žalobce neměl možnost uplatnit námitky stran soukromého a rodinného života, přičemž poukázal na rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 28. 3. 2017, č. j. 57 A 6/2016-81, kde se zdůrazňuje procesní aktivita správního orgánu, pokud jde o soukromý a rodinný život, který není posuzován od počátku řízení a ke kterému se neváží zákonem požadované náležitosti. Právní názor v tomto rozsudku není omezen pouze na meritorní rozhodování. Žalovaná odporuje sama sobě, když tvrdí, že žalobce mohl uplatnit námitky ohledně soukromého a rodinného života v odvolání, ale reaguje na ně tím, že prvostupňový orgán je nebyl povinen posuzovat, jelikož žádost v prvním stupni meritorně projednána. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008-71, je zastaralý, mnohokrát překonaný novější judikaturou Nejvyššího správního soudu a navíc se týká řízení o udělení mezinárodní ochrany, a nikoli pobytového řízení. Podle čl. 8 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod vyhlášené jako sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí pod č. 209/1992 Sb. (dále jen „Úmluva“) je zásah do tohoto práva přípustný jen při nezbytnosti v demokratické společnosti. Žádný takový zájem na straně státu neexistuje, jelikož žalobce jen nezávažně chyboval při doložení dokumentů. Důvody vedoucí k nepřiměřenosti zásahu do žalobcova soukromého a rodinného života a k rozporu s nejlepším zájmem dítěte žalobce vymezil v návrhu na přiznání odkladného účinku žaloby.

III. Vyjádření žalované

4. Žalovaná se k žalobě vyjádřila, když plně odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Nelze považovat za přepjatý formalismus, že předloženou žádost není možno meritorně posoudit, pokud nebyly doloženy všechny zákonem požadované náležitosti. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29. 8. 2016, č. j. 7 Azs 99/2016-36, potvrdil obligatornost postupu spočívajícího v zastavení řízení, pokud jsou splněny zákonem stanovené podmínky. Jde k tíži žalobce, pokud nedoložil ostatní chybějící náležitosti na výzvu k odstranění vad

žádosti, v takovém případě nemohl očekávat, že jeho žádosti bude kladně vyhověno. K otázce tvrdosti zákona o pobytu cizinců se Nejvyšší správní soud vyjádřil v rozsudku ze dne 21. 2. 2018, č. j. 4 Azs 229/2017-34. Dopady napadeného rozhodnutí na soukromý a rodinný život žalobce a jeho rodiny ve smyslu čl. 8 Úmluvy byly vypořádány na str. 10 – 14. Žalobu navrhla žalovaná zamítnout.

IV. Obsah správního spisu

5. Ze správního spisu bylo zjištěno, že žalobce dne 27. 9. 2023 podal žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, v níž v rubrice „účel pobytu na území“ uvedl „podnikání“.
6. Prvostupňový orgán dne 27. 9. 2023 pod č. j.: OAM-43191/DP-2023, vyhotovil výzvu k odstranění vad žádosti, podle které byl žalobce povinen ve lhůtě 30 dnů doložit doklad o zápisu do příslušného rejstříku, seznamu nebo evidence, doklad k úhrnnému měsíčnímu příjmu cizince a společně posuzovaných osob, doklady prokazující bezdlužnost a doklad o cestovním zdravotním pojištění.
7. Žalobce dne 25. 10. 2023 zaslal potvrzení o neexistenci nedoplatků u Celní správy České republiky, jakož i daňových nedoplatků u Finanční správy České republiky, výpis za období od 2. 5. 2022 do 23. 10. 2023 od Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky a výpis příjmů za období duben až září 2023.
8. Dne 14. 12. 2023 vydal prvostupňový orgán usnesení, kterým podle § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu zastavil řízení o žádosti. Jak je uvedeno v odůvodnění, žalobce ke své žádosti nepředložil doklad o zápisu do příslušného rejstříku, seznamu nebo evidence a doklad prokazující bezdlužnost vydaný příslušnou okresní správou sociálního zabezpečení. Absence zákonných náležitostí žádosti znemožňuje rozhodnout o žádosti kladně.
9. Žalobce podal dne 29. 12. 2023 proti prvostupňovému usnesení, doručenému dne 20. 12. 2023, odvolání. V následném doplnění odvolání, doručeném dne 28. 2. 2023, žalobce namítal, že se požadované dokumenty nevydávají na počkání, jejich obstarání může být časově náročné a byly mu vydány až v den vypravení napadeného usnesení. Zastavením řízení byl připraven o možnost vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí a nemohl uplatnit námítky týkající se soukromého a rodinného života a nejlepšího zájmu nezletilého dítěte, čímž vznikl rozpor se čl. 8 Úmluvy a se čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte.
10. Dne 26. 3. 2024 vydala žalovaná žalobou napadené rozhodnutí, kterým odvolání zamítla a rozhodnutí prvostupňového potvrdila. Žalovaná neměla pochybnosti, že žalobce na výzvu prvostupňového orgánu nedoložil náležitosti žádosti, ačkoli byl ve výzvě ze dne 27. 9. 2023 poučen o způsobu odstranění vad i o následcích jejich neodstranění. Žalobce doložil k odvolání pouze vyúčtování záloh na pojistné na důchodové pojištění za rok 2022, nikoli chybějící doklady. Jelikož nebylo rozhodováno meritorně, nebylo povinností prvostupňového orgánu vyznívat žalobce o možnosti vyjádřit se k podkladům pro rozhodnutí. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 1. 2017, č. j. 10 Azs 206/2016-48, přiměřenost dopadů rozhodnutí na soukromý a rodinný život nemůže být posuzována v případech, kdy bylo řízení o žádosti o prodloužení dlouhodobého pobytu zastaveno a o žádosti nebylo meritorně rozhodováno.

IV. Jednání a hodnocení věci Městským soudem v Praze

11. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu podle § 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
12. Při jednání u Městského soudu v Praze konaném dne 26. 6. 2025 žalobce a jeho právní zástupce argumentovali shodně jako v podané žalobě. Žalobce dále uvedl, že si je vědom svého pochybení, kdy došlo k nedorozumění, avšak do té doby si vždy řádně plnil své povinnosti. Na území ČR pobývá žalobce v současné době na základě víza za účelem strpění pobytu, které mu bylo prodlouženo do 31.3.2026, manželka pak na základě zaměstnanecké karty a jejich dvě nezletilé děti na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem sloučení, o které má zažádáno rovněž žalobce. Navrhnul zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalované k dalšímu řízení.
13. Zástupce žalované s odkazem na odůvodnění napadeného rozhodnutí a na vyjádření k žalobě navrhnul zamítnutí žaloby.
14. Podle § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu *„řízení o žádosti správní orgán usnesením zastaví, jestliže žadatel v určené lhůtě neodstranil podstatné vady žádosti, které brání pokračování v řízení.“*
15. Soud předně uvádí, že napadené rozhodnutí neshledal nepřezkoumatelným ani nedostatečně odůvodněným. V projednávaném případě lze totiž jednoznačně vysledovat úsudek žalované, který v napadeném rozhodnutí zcela přezkoumatelným způsobem zdůvodnila, když vysvětlila, jakým způsobem, z jakých důvodů a na základě jakých konkrétních ustanovení zákona daný případ řešila. Stejně tak je možné hodnotit i odůvodnění usnesení prvostupňového orgánu, které odpovídá judikатурním požadavkům stran přezkoumatelnosti správního rozhodnutí.
16. Po provedeném přezkumu soud konstatuje, že se prvostupňový orgán nedopustil namítaného přepjatého formalismu, neboť postupoval zcela v souladu se zákony a v mezích mu stanovených pravomocí. Jelikož se jedná o správní řízení zahájené na žádost, je od žalobce očekávána vyšší míra spoluúčasti na celém řízení, tudíž rovněž na předkládání a zajišťování důkazů pro podporu svých tvrzení. K doplnění požadovaných dokumentů byla žalobci poskytnuta nejprve lhůta 30 dnů počítaná od okamžiku převzetí výzvy dne 27. 9. 2023. Prvostupňový orgán nevydal usnesení o zastavení řízení ihned po skončení třicetidenní lhůty, nýbrž až s odstupem další doby činící asi jeden a půl měsíce. Žalobce se nevyjádřil k tomu, kdy podal žádosti o vydání dokladu o zápisu do příslušného rejstříku, seznamu nebo evidence a dokladu prokazujícího bezdlužnost u okresní správy sociálního zabezpečení; zda tak učinil v bezprostřední časové návaznosti na obdržení výzvy. Jestliže část požadovaných dokumentů doručil dne 25. 10. 2023, není zřejmé, proč k nim nepřipojil vyjádření právě ohledně obou scházejících dokumentů. Věděl-li by žalobce o předpokládaném časovém horizontu vyhotovení dokladu o zápisu do příslušného rejstříku, seznamu nebo evidence a dokladu prokazujícího bezdlužnost u okresní správy sociálního zabezpečení, mohl prvostupňový orgán požádat o přerušování řízení. Sám žalobce citoval rozsudek Nejvyššího správního soudu, č. j. 2 Azs 75/2014-26, dle něhož správní orgány mohou vyvodit pro žadatele nepříznivé procesní důsledky, pouze pokud své požadavky vyjevily dostatečně

srozumitelným způsobem a žadatel měl skutečnou, nikoli jen formální či teoretickou možnost výzvě k doplnění náležitostí jeho žádosti vyhovět. Ve výzvě k odstranění vad žádosti byl žalobce srozumitelně poučen, co musí učinit, aby jeho žádost byla bezvadná, a měl také dostatečně dlouhou příležitost k nápravě.

17. Žalobce se mýlí, je-li přesvědčen, že ho měl prvostupňový orgán po předložení části požadovaných dokumentů dne 25. 10. 2023 vyzvat k doplnění zbylých dokladů. Takový postup neodpovídá právní úpravě obsažené ve správním řádu. Z nálezů Ústavního soudu ze dne 29. 9. 2004, sp. zn. III. ÚS 188/04, sice vyplývá povinnost správního orgánu poskytnout poučení či pomoc účastníkům řízení, jestliže jejich procesní právní úkony obsahují zjevnou nesprávnost či jejichž nedostatek je možno odstranit, nicméně tato povinnost podle názoru soudu nemůže být spojována s opakováním týchž požadavků na doložení náležitostí podání. Žalobce namítal, že se ocitl v horší situaci než osoba, která česky vůbec nerozumí. Myslel si totiž, že rozumí vzneseným požadavkům a doložil doklady, které měl za postačující, a poté se nic nedělo do vydání usnesení prvostupňového orgánu. Tento přístup směřuje podle názoru soudu k tíži žalobce, který jako dospělý svéprávný člověk musí být schopen posoudit, zda je jeho úroveň znalostí českého jazyka taková, aby pochopil specifika úředního jazyka. Nebylo povinností prvostupňového orgánu zaobírat se úvahou, jestli žalobce porozumí obsahu výzvy, když svým podpisem stvrdil převzetí jejího stejnopisu a nepožadoval překlad do mateřského jazyka.
18. Soud konstatuje, že správní orgány nepochybily ani při posouzení, zda zastavení řízení o žádosti žalobce představuje nepřiměřený zásah do jeho soukromého a rodinného života. Soud souhlasí s hodnocením správních orgánů, že v případě vydání procesního rozhodnutí ve věci nebyly správní orgány podle § 174a zákona o pobytu cizinců povinny zkoumat přiměřenost tohoto rozhodnutí. Dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 1. 2022, č. j. 8 Azs 314/2019-39, v případě procesního rozhodnutí o zastavení řízení o žádosti podle § 169r odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců se přiměřenost dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žadatele neposuzuje. V uvedeném rozsudku Nejvyšší správní soud objasnil, že přiměřenost zastavení řízení by mohla být zohledněna pouze ve vztahu k důvodu zastavení řízení. Např. v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2012, č. j. 7 As 142/2011-62, bylo shledáno nepřiměřeným zásahem do rodinného života stěžovatelky, když správní orgány a krajský soud konstatovaly, že nemoc manžela cizinky, kterého tato cizinka zmocnila k podání žádosti o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, nepředstavuje důvod na její vůli nezávislý, který jí mohl bránit ve včasném podání žádosti. V případě žalobce však soud takové zvláštní okolnosti neshledal, správnímu orgánům nevznikla povinnost posuzovat přiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života žalobce, ke kterému došlo v důsledku zastavení řízení. Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 28. 3. 2017, č. j. 57 A 6/2016-81, se věcně vztahoval k meritornímu rozhodnutí o žádosti o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu a nelze z něj dovodit rozšíření závěrů o posuzování přiměřenosti dopadů do soukromého a rodinného života cizince na usnesení o zastavení řízení.
19. Žalobce při ústním jednání dne 26. 6. 2025 upozornil také na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 10. 2024, č. j. 8 Azs 99/2023-52, kterým byla rozšířenému senátu postoupena otázka, zda má správní orgán posuzovat přiměřenost dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného cizince podle § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců i v případě, kdy je řízení o žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu zastaveno. V rámci uvedené otázky se rozšířený senát má zabývat otázkou, jak nakládat se závazkem státu k

respektování soukromého a rodinného života vyplývajícím z čl. 8 Úmluvy při rozhodování správního orgánu podle zákona o pobytu cizinců.

20. Soud má za to, že v daném případě je třeba zohlednit, že požadované doklady žalobce nepředložil správnímu orgánu ani v průběhu odvolacího řízení a nemohl tedy legitimně očekávat, že jeho žádosti bude vyhověno. Za této situace pak až v odvolání tvrzený zásah do soukromého a rodinného života a nejlepší zájem dítěte neshledal soud jako důvod pro prolomení zásady koncentrace řízení dle § 82 odst. 4 správního řádu. V této souvislosti považuje soud za potřebné poukázat na skutečnost, že žalobce v současné době pobývá na území ČR na základě víza na strpění pobytu s platností do 31.3.2026 a rovněž jeho manželka a dvě nezletilé děti mají na území povolen dlouhodobý pobyt.
21. S ohledem na uvedené soud neshledal důvod pro přerušení řízení do doby rozhodnutí rozšířeného senátu ve věci sp. zn. 8 Azs 99/2023.
22. Ze všech výše uvedených důvodů soud žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.
23. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalované náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 26. června 2025

JUDr. Dana Černá v. r.

samosoudkyně